

“Ik ben heel blij met hoe het gelopen is. Ik heb vertrouwen in de toekomst omdat er naar mij werd geluisterd.”

JOOST DESEYN

“GOED DAT WE DE TIJD NAMEN OM ALLES GRONDIG TE VERKENNEN EN DOOR TE PRATEN”

Wat kan een dienst ondersteuningsplan voor je doen?

Heb je een (vermoeden van) handicap? Dan kan je een beroep doen op een dienst ondersteuningsplan (DOP). Die helpt je om je netwerk, noden en wensen in kaart te brengen. Op basis daarvan maakt de dienst samen met jou en je netwerk een plan voor de meest geschikte ondersteuning. Het gezin van Joost Deseyn klopte aan bij DOP West-Vlaanderen en kijkt met dankbaarheid en opluchting terug op het traject dat ze aflegden.

Joost Deseyn wordt dit jaar zestig. Hij heeft een verstandelijke handicap en woont bij zijn moeder en stiefvader in Avelgem. “Ik heb er tientallen vrienden”, vertelt Joost enthousiast. “Ik ben lid van de wandelclub, supporter van de basketbalclub en een frequent bezoeker van het

cultuurcentrum Spikkerelle. Overdag ga ik met de bus naar maatwerkbedrijf WAAK in Kuurne.”

Ghislaine Verhiest (80) is de moeder van Joost. “De zorg voor Joost begint te wegen”, zegt ze. “Gelukkig nemen de vier

zussen en de broer van Joost het geregeld eens van me over. Maar als Joost een weekend bij hen doorbrengt, dan voel ik me al triest. Ik heb hem graag bij me.” Alles ging zijn gang, tot Ghislaine in 2020 zwaar ziek werd door een virale infectie.

“Ik dacht dat ik de rest van mijn leven voor Joost zou kunnen zorgen, maar plots werd ik met mijn kwetsbaarheid geconfronteerd”, zegt Ghislaine. Daarbovenop waren er de strenge coronamaatregelen, waar Joost het zeer moeilijk mee had. De gebeurtenissen zetten het gezin aan het denken. Hoe konden ze de kwaliteit van leven van Joost blijven garanderen, nu en in de toekomst?

KWALITEIT VAN LEVEN

Het gezin nam contact op met de dienst ondersteuningsplan (DOP) West-Vlaanderen. De aanmelding gebeurde nog in 2020, maar door de wachtlijst en door corona startte het DOP-traject pas begin 2022.

Astrid Deceuninck, procescoach bij DOP West-Vlaanderen: “Bij elke sessie in het traject waren naast Joost en zijn moeder Ghislaine ook de zussen en de broer aanwezig. Ook enkele vrienden van Joost sloten twee of drie keer aan. Samen brachten we het netwerk van Joost in kaart en bogen we ons over de vraag: wat is belangrijk voor Joost? Wat betekent kwaliteit van leven voor hem?”

“Ik herinner me nog goed die eerste gesprekken”, zegt moeder Ghislaine. “Ik vond het emotioneel erg zwaar. Praten over wat er met Joost gebeurt als ik de zorg niet meer op mij kan nemen, was allesbehalve evident. Ik had het gevoel dat ik Joost aan het kwijtraken was, dat men hem van mij afpakte. Tijdens het traject maakte ik een groeiproces door. Ik heb leren aanvaarden dat er een moment komt dat ik de zorg zal moeten overdragen.”

EEN STILLE DROOM

Ook voor Joost waren die eerste gesprekken niet altijd prettig. “Ik was verdrietig. Ik voelde me plots onzeker door die gesprekken over mijn toekomst.” Maar door Joost altijd het eerste en het laatste woord te geven en door een open dialoog met het hele gezin, groeide het vertrouwen in het traject.

“Tijdens het traject maakte ik een groeiproces door. Ik heb leren aanvaarden dat er een moment komt dat ik de zorg zal moeten overdragen.”

GHISLAINE VERHIEST

“Weet je, eigenlijk had ik al jaren mijn eigen droom over hoe het met Joost zou lopen als ik er niet meer zou zijn”, zegt Ghislaine. “Joost had altijd een heel goede band met zijn zussen Geertrui en Beatrijs. In mijn hoofd zag ik Joost bij het gezin van Geertrui intrekken, met Beatrijs ter ondersteuning. Daar was ik stiekem altijd van uitgegaan.”

Tijdens het DOP-traject werden evenwel alle pistes verkend. En werd er open naar elkaar geluisterd. Zo bleek al snel dat Joost zelf in Avelgem wou blijven wonen. “Ik ben er opgegroeid”, vertelt hij. “De meeste van mijn vrienden wonen in Avelgem, ik ga er naar concerten en naar de basketbalclub. Verhuizen naar Sint-Denijs (waar zus Geertrui woont) of naar Kortrijk (bij zus Beatrijs)? Dat zag ik niet zitten.”

DE EIGEN GRENZEN BEWAKEN

Er werd naar alle gezinsleden geluisterd. “Ik wist wat de droom van mama was”, vertelt Beatrijs. “Ik sta inderdaad dicht bij Joost. We schieten goed met elkaar op. Maar de verantwoordelijkheid voor hem opnemen, kan ik niet aan. Ik vond het zeer moeilijk om dat uit te spreken. Het is

dankzij de DOP-gesprekken en de ruimte die we kregen om eerlijk onze mening te geven, dat ik de moed vond om mijn grenzen te bewaken.”

Zo bleek het DOP-traject voor alle betrokkenen een leerproces. “Eerst dacht ik dat we hier snel uit zouden geraken”, zegt Geertrui. “Een jaar voor een DOP-plan? Dat leek me fel overdreven. Maar achteraf ben ik blij dat we de tijd namen om alles grondig door te praten. Het uiteindelijke plan ziet er helemaal anders uit dan elk van ons het zich vooraf had voorgesteld. Het is een beter plan. Het is realistisch en haalbaar en vooral: het houdt rekening met de wensen van Joost.” Joost knikt bevestigend. “Het is een opluchting dat ik in Avelgem kan blijven wonen.”

“Een DOP-traject is elke keer anders. We werken op maat en we bekijken alle aspecten.”

ASTRID DECEUNINCK
PROCESCOACH DOP WEST-VLAANDEREN

“Praten en pistes verkennen is leuk, maar uiteindelijk moet je tot een plan en concrete acties komen. En die kwamen er.”

BEATRIJS DESEYN

Ik ben er geboren en ik wil er niet weg. Ik zou de basketbalclub en mijn vrienden missen.”

EEN ANTWOORD OP ELKE VRAAG

“Een DOP-traject is elke keer anders”, zegt Astrid. “We werken op maat en we bekijken alle aspecten. Hebben we het antwoord niet zelf, dan gaan we op zoek of doen we een beroep op andere instanties.”

“De inbreng van Astrid was goud waard”, zegt Beatrijs. “Praten en pistes verkennen is leuk, maar uiteindelijk moet je tot een plan en concrete acties komen. En die kwamen er. Sinds kort doet Joost bijvoorbeeld een beroep op Familiezorg

en met de hulp van Astrid hebben we een aanvraag ingediend voor een persoonsvolgend budget.”

Ook voor de langere termijn zijn er stappen gezet. Als Joost over een jaar met pensioen gaat, kan hij in Avelgem enkele dagen per week naar de dagbesteding bij Groep Ubuntu. Samen met het gezin verkende Joost ook de verschillende woonvormen die Groep Ubuntu in Avelgem aanbiedt. Zijn voorkeur gaat uit naar een studio, waar hij zelfstandig kan wonen. “Ik ben heel blij met hoe het gelopen is”, zegt Joost. “Ik heb er vertrouwen in. Er is naar mij geluisterd en ik kan in Avelgem blijven wonen, wat er ook gebeurt. Dat is belangrijk voor mij.”

“Ik ben blij dat we de tijd namen om alles grondig door te praten”

GEERTRUI DESEYN

Een duurzame oplossing voor elke persoon

Er is een DOP in elke provincie. Hun opdracht is om de zelfregie van personen met een (vermoeden van) handicap te versterken en maatschappelijke inclusie mogelijk te maken.

Steeds meer mensen vinden de weg naar een DOP. “We zijn dan ook zeer laagdrempelig”, zegt Geert D’haene, directeur DOP West-Vlaanderen. “En de mond-tot-mondreclame werkt goed. In elke gemeente hebben we een of meerdere contactpunten. Je vindt ons onder meer in het OCMW, in het CAW, in het Sociaal Huis of het buurthuis.”

“We vertrekken vanuit de wensen van de persoon met een handicap”, vult Jan Claus, directeur DOP Limburg aan. “Hoe ziet die zijn leven? Wat doet hij graag? Wat wil hij bereiken? Vervolgens kijken we met de cliënt en zijn netwerk hoe we die dromen kunnen realiseren.”

“Ideaal is als de cliënt aan het eind van de rit weet welke stappen hij kan zetten om die dromen te realiseren”, zegt Helga Janssen, directeur DOP Vlaams-Brabant. “Ons doel is niet om snel een oplossing te zoeken voor één probleem. Want dan heeft de cliënt ons bij een volgend probleem weer nodig. Wij zoeken echt naar duurzame oplossingen, zodat de cliënt sterker staat en zijn eigen weg kan uitstippelen.”